ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 3

2. ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 4

3. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 14

4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 15

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα «ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ», συνολικής διάρκειας 800 ωρών, έχει ως στόχο τη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση ατόμων τα οποία ενδιαφέρονται να εργαστούν ως Εκπαιδευτές Ενηλίκων σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ).

Ειδικότερα, οι στόχοι του προγράμματος είναι:

- Η απόκτηση βασικών γνώσεων για την Εκπαίδευση Ενηλίκων και για τα χαρακτηριστικά, τα κίνητρα και τα εμπόδια των εκπαιδευόμενων των ΣΔΕ.

- Η γνωριμία με τις βασικές αρχές σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων και διδακτικών παρεμβάσεων για ενήλικες.

- Η εξοικείωση με το θεσμικό πλαίσιο, τη λειτουργία, το πρόγραμμα σπουδών και τον ρόλο του εκπαιδευτή στα ΣΔΕ.

Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται μέσα από ένα πρόγραμμα 16 Θεματικών Ενοτήτων, το οποίο αρθρώνεται σε τρία μέρη:

- Στο πρώτο μέρος (Θ.Ε. 1-4, 200 ώρες) οι επιμορφούμενοι γνωρίζουν τις βασικές αρχές της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, τα χαρακτηριστικά του κοινού των ΣΔΕ, τις θεωρίες μάθησης ενηλίκων και ζητήματα φύλου, διαπολιτισμικότητας και αναπηρίας.

- Στο δεύτερο μέρος (Θ.Ε. 5-11, 280 ώρες) οι επιμορφούμενοι εστιάζουν στη διδακτική πράξη: διερεύνηση αναγκών, μαθησιακά αποτελέσματα, εκπαιδευτικές τεχνικές, διαθεματικότητα, Σχέδια Δράσης, αξιολόγηση, διαχείριση της ομάδας, εποπτικά μέσα και εκπαιδευτικό υλικό.

- Στο τρίτο και τελευταίο μέρος (Θ.Ε. 12-16, 320 ώρες) οι επιμορφούμενοι γνωρίζουν το θεσμικό πλαίσιο, το πρόγραμμα σπουδών και τον ρόλο του εκπαιδευτή στα ΣΔΕ. Παράλληλα, σχεδιάζουν διδακτική ενότητα και εκπαιδευτικό πρόγραμμα έως 20 ωρών για τα ΣΔΕ.

2. ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
ΜΕΡΟΣ Α: Θεωρητικό υπόβαθρο και το κοινό των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας		
Θ.Ε. 1: Το πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και η δεύτερη εκπαιδευτική ευκαιρία	40	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα εισάγει τους συμμετέχοντες στο πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στη θέση που κατέχει σήμερα στην εκπαιδευτική πολιτική. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν πώς ορίζεται η Εκπαίδευση Ενηλίκων και πώς διακρίνεται εννοιολογικά από τη διά βίου εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση, γιατί στις συνθήκες ανάδυσης της «Κοινωνίας της Γνώσης» το πεδίο ήρθε με ιδιαίτερη ένταση στο προσκήνιο, καθώς και ποιοι είναι οι δύο ισότιμοι πυλώνες της Διά Βίου Μάθησης κατά τον Ν. 3879/2010 — η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και η γενική εκπαίδευση ενηλίκων — και ο βασικός προσανατολισμός καθεμιάς. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 103-108· επιπλέον, ισχύον θεσμικό πλαίσιο των ΣΔΕ.		
Θ.Ε. 2: Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι των ΣΔΕ: κίνητρα και εμπόδια συμμετοχής	40	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα εστιάζει στο ίδιο το υποκείμενο της μάθησης, τον ενήλικο εκπαιδευόμενο, και ειδικότερα στο κοινό των ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τα βασικά χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν τον ενήλικο από τον ανήλικο μαθητή, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η μάθηση των ενηλίκων γίνεται αποτελεσματική, καθώς και τα κίνητρα συμμετοχής τους. Εξετάζονται αναλυτικά τα εμπόδια στη συμμετοχή — καταστασιακά, θεσμικά και προδιαθεσιακά — και οι ιδιαιτερότητες των εκπαιδευόμενων που επιστρέφουν στην εκπαίδευση ύστερα από διακοπή της υποχρεωτικής τους φοίτησης. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 8-18.		

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
Θ.Ε. 3: Θεωρίες μάθησης ενηλίκων: χειραφέτηση, μετασχηματισμός και Ανδραγωγική	60	Αθηνά Γιαννόγκονα

Αντικείμενο ενότητας:

Η ενότητα πραγματεύεται τις θεωρίες που θεμελιώνουν τον χειραφετητικό χαρακτήρα των ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τη θεωρία του Paulo Freire για την αφυπνιστική εκπαίδευση, την κριτική του στην «τραπεζική» αντίληψη και την έννοια της συνειδητοποίησης, καθώς και τη Μετασχηματίζουσα Μάθηση του Jack Mezirow, τις δομές νοήματος και τον κριτικό στοχασμό. Έμφαση δίνεται στο πώς οι δύο θεωρίες φωτίζουν την εμπειρία εκπαιδευόμενων που έχουν βιώσει σχολική αποτυχία και αποκλεισμό, και πώς ο εκπαιδευτής των ΣΔΕ μπορεί να τις αξιοποιήσει για την ανάκτηση της αυτοεκτίμησης και την άρση των αρνητικών παραστάσεων για το σχολείο.

Παράλληλα, η ενότητα παρουσιάζει την Ανδραγωγική ως το θεωρητικό υπόβαθρο της διδακτικής πράξης στα ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τις παραδοχές και τις αρχές της θεωρίας του Malcolm Knowles και τη διάκρισή της από την Παιδαγωγική, καθώς και τις έννοιες της αυτοκατευθυνόμενης μάθησης, της βιωματικής μάθησης και της μάθησης μέσω επίλυσης προβλήματος. Εξετάζεται ιδιαίτερα πώς εφαρμόζονται οι αρχές αυτές σε ένα σχολικό πλαίσιο τυπικής εκπαίδευσης όπως τα ΣΔΕ, όπου ο εκπαιδευόμενος είναι ενήλικος αλλά το πλαίσιο διατηρεί χαρακτηριστικά σχολικής μονάδας.

Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 84-95.

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
Θ.Ε. 4: Φύλο, διαπολιτισμικότητα και αναπηρία στο κοινό των ΣΔΕ	60	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα προσεγγίζει την εκπαίδευση ενηλίκων μέσα από τη διάσταση του φύλου και της πολιτισμικής ετερότητας. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν την έννοια του «κοινωνικού φύλου» ως προσδιοριστικού παράγοντα στη σχέση των γυναικών με την εκπαίδευση, τις διακρίσεις και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες ως ενήλικες εκπαιδευόμενες, καθώς και τις διαφορετικές προσεγγίσεις για τη σχέση φύλου και εκπαίδευσης. Παρουσιάζονται επίσης τα μοντέλα εκπαίδευσης μεταναστών, οι βασικές αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, η διαπολιτισμική ικανότητα του εκπαιδευτή ενηλίκων και τα ειδικά εμπόδια που συναντούν οι μετανάστες στην εκπαίδευσή τους. Η ενότητα εξετάζει, επίσης, την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση ενηλίκων. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τους ορισμούς της αναπηρίας και τα μοντέλα ερμηνείας και αντιμετώπισής της — ιατρικό, κοινωνικό και δικαιωματικό — και θα προσεγγίσουν την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία ως ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αναλύονται η ειδική φύση των εμποδίων ένταξης σε εκπαιδευτικά προγράμματα, οι τύποι και το περιεχόμενο των προγραμμάτων που προσφέρονται σήμερα, ο ρόλος του Εκπαιδευτή Ενηλίκων σε αυτά, καθώς και οι τεχνικές, οι υποστηρικτικές τεχνολογίες και οι προδιαγραφές προσβασιμότητας του εκπαιδευτικού χώρου. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 26-27, 166-167 και 179-209.		
ΜΕΡΟΣ Β: Η διδακτική πράξη στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας		
Θ.Ε. 5: Διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών στο τμήμα του ΣΔΕ	40	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα εισάγει το πρώτο στάδιο του εκπαιδευτικού σχεδιασμού στα ΣΔΕ, τη διερεύνηση των αναγκών. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν γιατί η διερεύνηση αναγκών είναι καθοριστική όταν το τμήμα συγκροτείται από εκπαιδευόμενους με ανομοιογενές μορφωτικό υπόβαθρο και μακρά αποχή από την εκπαίδευση, ποια είναι τα είδη και τα επίπεδα των αναγκών και ποια εργαλεία χρησιμοποιούνται για την ανίχνευσή τους — ερωτηματολόγιο, ατομική συνέντευξη κατά την εισαγωγή, ομάδα εστίασης και παρατήρηση. Εξετάζονται η διαπραγμάτευση των αναγκών ανάμεσα σε εκπαιδευτή, εκπαιδευόμενους και σχολική μονάδα, ο ρόλος του συμβούλου σταδιοδρομίας στη διαδικασία, καθώς και η μεθοδολογία της ανάλυσης χάσματος δεξιοτήτων (skills gap analysis). Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 120-127.		

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
Θ.Ε. 6: Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στη λογική των γραμματισμών	40	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα αφορά τη διατύπωση των στόχων μιας διδακτικής παρέμβασης στα ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τη διάκριση μεταξύ σκοπού και στόχων μιας διδακτικής ενότητας, την έννοια των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και τους τρεις τομείς στους οποίους αντιστοιχούν (γνώσεις, δεξιότητες-ικανότητες, στάσεις), καθώς και τους κανόνες ορθής διατύπωσής τους με χρήση ενεργών ρημάτων. Η διατύπωση συνδέεται με τη λογική των γραμματισμών του προγράμματος σπουδών των ΣΔΕ και με τον τρόπο που τα μαθησιακά αποτελέσματα καθορίζουν το περιεχόμενο και την περιγραφική αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 128-133.		
Θ.Ε. 7: Εκπαιδευτικές τεχνικές στην τάξη του ΣΔΕ	40	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα παρουσιάζει τη μεθοδολογική εργαλειοθήκη του εκπαιδευτή των ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν να διακρίνουν τις παθητικές από τις ενεργητικές-βιωματικές τεχνικές και θα εξοικειωθούν με την εισήγηση, τις ερωτήσεις-απαντήσεις και τη συζήτηση, τον καταιγισμό ιδεών, την εργασία σε ομάδες, τη μελέτη περίπτωσης, το παίξιμο ρόλων, την προσομοίωση, την επίδειξη και την πρακτική άσκηση. Έμφαση δίνεται στα κριτήρια επιλογής τεχνικής για τμήματα με ανομοιογενές επίπεδο και περιορισμένη εμπειρία συνεργατικής μάθησης, στον συνδυασμό τεχνικών μέσα στην ίδια διδακτική ώρα και στη διαχείριση του χρόνου και της συμμετοχής κατά την εφαρμογή τους. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 137-177.		

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
Θ.Ε. 8: Διαθεματικότητα και Σχέδια Δράσης στα ΣΔΕ	40	Αθηνά Γιαννόγκονα

Αντικείμενο ενότητας:

Η ενότητα είναι αφιερωμένη στη διαθεματική προσέγγιση και στα Σχέδια Δράσης, που αποτελούν κεντρικό εργαλείο του προγράμματος σπουδών των ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τη λογική της ολιστικής και διαθεματικής οργάνωσης της διδασκαλίας, τον τρόπο με τον οποίο οι επιμέρους γραμματισμοί συναντιούνται σε ένα κοινό θέμα, καθώς και τα στάδια εκπόνησης ενός Σχεδίου Δράσης — επιλογή και διαπραγμάτευση του θέματος με τους εκπαιδευόμενους, διατύπωση των ερωτημάτων, κατανομή σε ομάδες εργασίας, συλλογή και επεξεργασία υλικού, παραγωγή του τελικού προϊόντος και παρουσίασή του. Εξετάζονται, επίσης, ο συντονιστικός ρόλος του εκπαιδευτή, η συνεργασία των διδασκόντων διαφορετικών γραμματισμών και ο τρόπος αξιολόγησης της συμμετοχής και του αποτελέσματος.

Η ενότητα κλείνει με αναλυτικό παράδειγμα Σχεδίου Δράσης, το οποίο μελετάται βήμα προς βήμα ως προς τον σκοπό, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τον χρονοπρογραμματισμό, τη συμβολή κάθε γραμματισμού, τις εκπαιδευτικές τεχνικές, τα εποπτικά μέσα και τον τρόπο αξιολόγησης, ώστε οι επιμορφούμενοι να διαθέτουν συγκεκριμένο υπόδειγμα για τον δικό τους σχεδιασμό.

Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 128-136 και 137-177· επιπλέον, Προδιαγραφές Σπουδών των ΣΔΕ.

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
Θ.Ε. 9: Η περιγραφική και η αυθεντική αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων στα ΣΔΕ	40	Αθηνά Γιαννόγκονα

Αντικείμενο ενότητας:

Η ενότητα πραγματεύεται την αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων στο πλαίσιο των ΣΔΕ, όπου η αξιολόγηση είναι περιγραφική και όχι βαθμολογική. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τη σημασία και τις κριτικές του ρόλου της αξιολόγησης, θα διακρίνουν τις έννοιες «μέτρηση», «εκτίμηση», «διόρθωση», «βαθμολογία» και «εξέταση», καθώς και τη διαγνωστική, τη διαμορφωτική και την τελική αξιολόγηση. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην «Αυθεντική Αξιολόγηση» και στις τεχνικές της (portfolio, project, αναστοχαστικό ημερολόγιο), οι οποίες συνάδουν με τη φιλοσοφία των ΣΔΕ, καθώς και στη σημασία της αυτοαξιολόγησης για εκπαιδευόμενους με προηγούμενη εμπειρία σχολικής αποτυχίας.

Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 123 και 241-246.

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
Θ.Ε. 10: Η δυναμική του τμήματος και η αντιμετώπιση της διαρροής	40	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα εστιάζει στην ομάδα ως πλαίσιο μάθησης στο τμήμα του ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τα στάδια διαμόρφωσης και εξέλιξης μιας ομάδας, τα χαρακτηριστικά μιας ομάδας ενηλίκων που συνυπάρχουν επί δύο σχολικά έτη, και τις τεχνικές δημιουργίας υγιούς και παραγωγικού κλίματος, με έμφαση στην ενεργητική ακρόαση και στην ενσυναίσθηση. Αναλύονται οι κατηγορίες ρόλων εντός της ομάδας, η διαχείριση δύσκολων συμπεριφορών και συγκρούσεων, καθώς και ο ρόλος της ομάδας στη μείωση της διαρροής, που αποτελεί κρίσιμο ζήτημα για τον θεσμό. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 49-78.		
Θ.Ε. 11: Εκπαιδευτικός χώρος, εποπτικά μέσα και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού στα ΣΔΕ	40	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα εξετάζει το υλικό περιβάλλον της διδασκαλίας στα ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν ποια είναι τα βασικά σύγχρονα εποπτικά μέσα και ποια τα πλεονεκτήματα και οι κατάλληλες χρήσεις καθενός, θα κατανοήσουν την παιδαγωγική διάσταση της διαρρύθμισης της αίθουσας και τα χαρακτηριστικά ενός ποιοτικού εκπαιδευτικού χώρου, και θα γνωρίσουν τις δυνατές χωροθετήσεις και την επίδρασή τους στην επικοινωνία. Εξετάζεται ιδιαίτερα η μετάβαση από τη μετωπική σχολική διάταξη σε διατάξεις που ευνοούν τον διάλογο και τη συνεργατική εργασία. Η ενότητα καλύπτει, επίσης, τον σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού για τα ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τις μορφές με τις οποίες προσφέρονται σήμερα τα εκπαιδευτικά προγράμματα, τα χαρακτηριστικά ενός καλά σχεδιασμένου έντυπου υλικού και τις αρχές σχεδιασμού υλικού για ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Παρουσιάζονται οι κατηγορίες ψηφιακού υλικού και οι εκπαιδευτικές του δυνατότητες, με έμφαση στην ανάγκη προσαρμογής και παραγωγής ιδιοκατασκευασμένου υλικού, καθώς τα ΣΔΕ δεν διαθέτουν σχολικά εγχειρίδια και ο εκπαιδευτής καλείται να αναπτύξει ο ίδιος το υλικό του με βάση τους γραμματισμούς. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 210-238.		

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
ΜΕΡΟΣ Γ: Ο θεσμός των ΣΔΕ και ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός		
Θ.Ε. 12: Ιστορία, θεσμικό πλαίσιο και πρόγραμμα σπουδών των ΣΔΕ	60	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα εξετάζει τη γένεση και τη θεσμική κατοχύρωση των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τα βασικά ορόσημα της ιστορικής εξέλιξης του θεσμού στην Ελλάδα και το ευρωπαϊκό πλαίσιο από το οποίο προέκυψε, τη θέση των ΣΔΕ ως φορέων τυπικής εκπαίδευσης ενηλίκων εντός του Ν. 3879/2010, τους φορείς εποπτείας και τη διοικητική τους οργάνωση, καθώς και τον ρόλο τους ως θεσμού άμβλυνσης των μορφωτικών και κοινωνικών ανισοτήτων και παροχής δεύτερης εκπαιδευτικής ευκαιρίας. Στη συνέχεια η ενότητα παρουσιάζει το πρόγραμμα σπουδών των ΣΔΕ και τις ιδιαιτερότητές του. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τους στόχους του θεσμού — ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, σύνδεση με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, απόκτηση σύγχρονων γνώσεων και δεξιοτήτων, ενίσχυση της αυτοεκτίμησης, ένταξη στην αγορά εργασίας — τη λογική των γραμματισμών και τους επιμέρους γραμματισμούς του προγράμματος σπουδών, τη διαθεματική και ολιστική προσέγγιση της διδασκαλίας, καθώς και τον ρόλο των συμβουλευτικών υπηρεσιών (σύμβουλος ψυχολόγος, σύμβουλος σταδιοδρομίας) στη μαθησιακή πορεία των εκπαιδευόμενων. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 103-118· επιπλέον, ισχύον θεσμικό πλαίσιο και Προδιαγραφές Σπουδών των ΣΔΕ.		
Θ.Ε. 13: Ο ρόλος και το επαγγελματικό προφίλ του εκπαιδευτή στα ΣΔΕ	40	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα εστιάζει στο επαγγελματικό προφίλ του εκπαιδευτή που εργάζεται στα ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τις ικανότητες και τις στάσεις που απαιτεί ο ρόλος, το περίγραμμα των βασικών υποχρεώσεων του εκπαιδευτή, τη λειτουργία του ως εμψυχωτή και διευκολυντή της μάθησης, καθώς και τη συνεργασία του με τον σύμβουλο σταδιοδρομίας, τον σύμβουλο ψυχολόγο και τον σύλλογο διδασκόντων. Εξετάζονται επίσης το πιστοποιημένο επαγγελματικό περίγραμμα του Εκπαιδευτή Ενηλίκων και η συνεισφορά του στην παροχή δεύτερης εκπαιδευτικής ευκαιρίας σε ενήλικες από μειονεκτούσες κοινωνικά ομάδες. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 39-47, 49-78 και 239-265· επιπλέον, το πιστοποιημένο επαγγελματικό περίγραμμα του Εκπαιδευτή Ενηλίκων Διά Βίου Μάθησης.		

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
Θ.Ε. 14: Απόψεις εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών των ΣΔΕ	20	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα δίνει τον λόγο στους ίδιους τους συντελεστές του θεσμού. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μελετήσουν ερευνητικά ευρήματα και μαρτυρίες που αποτυπώνουν τις απόψεις των εκπαιδευομένων και των εκπαιδευτών των ΣΔΕ: τι αναγνωρίζουν οι εκπαιδευόμενοι ως όφελος από τη φοίτησή τους, πώς βιώνουν την επιστροφή στο σχολείο, τη σχέση τους με τον εκπαιδευτή και την ομάδα, ποιοι λόγοι οδηγούν σε εγκατάλειψη της φοίτησης, καθώς και ποιες δυσκολίες και ποιες ικανοποιήσεις καταγράφουν οι εκπαιδευτές στην καθημερινή τους πρακτική. Τα στοιχεία αυτά αξιοποιούνται αναστοχαστικά, ως πηγή βελτίωσης της διδακτικής πράξης και ως κριτήριο για τον σχεδιασμό των παρεμβάσεων που ακολουθούν στις δύο τελευταίες ενότητες. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 8-18, 49-78 και 239-246· επιπλέον, επιλεγμένα ερευνητικά κείμενα για τα ΣΔΕ.		
Θ.Ε. 15: Σχεδιασμός διδακτικής ενότητας και σχεδίου μαθήματος για τα ΣΔΕ	80	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα είναι αφιερωμένη στον σχεδιασμό διδακτικής ενότητας για τα ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν τα δομικά στοιχεία μιας διδακτικής ενότητας, τη διατύπωση σκοπού και προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, την επιλογή και οργάνωση του περιεχομένου, τον χρονοπρογραμματισμό και την εναλλαγή δραστηριοτήτων, καθώς και τη σύνδεση στόχων, τεχνικών, εποπτικών μέσων και αξιολόγησης. Στο πλαίσιο της ενότητας κάθε εκπαιδευόμενος σχεδιάζει σχέδιο μαθήματος για διδακτική ενότητα του πεδίου της ειδίκευσής του στα ΣΔΕ, λαμβάνει ανατροφοδότηση από τον εκπαιδευτή του και οριστικοποιεί με βάση αυτήν τον σχεδιασμό του, προσεγγίζοντας τη διαδικασία ως μέσο αναστοχασμού και επαγγελματικής ανάπτυξης. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 128-177, 210-238 και 241-246.		

Ονομασία ενότητας	Πλήθος ωρών	Εκπαιδευτής
Θ.Ε. 16: Εκπόνηση εκπαιδευτικού προγράμματος έως 20 ωρών για τα ΣΔΕ	120	Αθηνά Γιαννόγκονα
Αντικείμενο ενότητας: Η ενότητα ολοκληρώνει το πρόγραμμα με τον σχεδιασμό ενός εκπαιδευτικού προγράμματος για ενήλικες, διάρκειας έως 20 ωρών, στο πεδίο ειδίκευσης κάθε εκπαιδευόμενου και με προοπτική εφαρμογής σε ΣΔΕ. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα μάθουν να διατυπώνουν τον σκοπό και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος, να το διαρθρώνουν σε επιμέρους ενότητες καθορίζοντας τη διάρκεια καθεμιάς, να επιλέγουν τις εκπαιδευτικές τεχνικές ανά ενότητα και να σχεδιάζουν τον τρόπο αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων. Το σχέδιο αναρτάται στην πλατφόρμα του προγράμματος και λαμβάνει αναλυτικά σχόλια και ανατροφοδότηση από τον εκπαιδευτή. Μελέτη: Τράπεζα Θεμάτων ΕΟΠΠΕΠ, σελ. 128-136.		
ΣΥΝΟΛΟ	**800**	**40 εβδομάδες**

Ονομασία ενότητας	Εβδομάδα	*Πλήθος ωρών*	*ECTS (1ώρα -> 0,04 ECTS)*
ΜΕΡΟΣ Α: Θεωρητικό υπόβαθρο και το κοινό των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας			
Θ.Ε. 1: Το πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και η δεύτερη εκπαιδευτική ευκαιρία	1η–2η	40	1,6
Θ.Ε. 2: Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι των ΣΔΕ: κίνητρα και εμπόδια συμμετοχής	3η–4η	40	1,6
Θ.Ε. 3: Θεωρίες μάθησης ενηλίκων: χειραφέτηση, μετασχηματισμός και Ανδραγωγική	5η–7η	60	2,4
Θ.Ε. 4: Φύλο, διαπολιτισμικότητα και αναπηρία στο κοινό των ΣΔΕ	8η–10η	60	2,4
ΜΕΡΟΣ Β: Η διδακτική πράξη στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας			
Θ.Ε. 5: Διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών στο τμήμα του ΣΔΕ	11η–12η	40	1,6
Θ.Ε. 6: Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στη λογική των γραμματισμών	13η–14η	40	1,6
Θ.Ε. 7: Εκπαιδευτικές τεχνικές στην τάξη του ΣΔΕ	15η–16η	40	1,6
Θ.Ε. 8: Διαθεματικότητα και Σχέδια Δράσης στα ΣΔΕ	17η–18η	40	1,6
Θ.Ε. 9: Η περιγραφική και η αυθεντική αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων στα ΣΔΕ	19η–20η	40	1,6
Θ.Ε. 10: Η δυναμική του τμήματος και η αντιμετώπιση της διαρροής	21η–22η	40	1,6
Θ.Ε. 11: Εκπαιδευτικός χώρος, εποπτικά μέσα και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού στα ΣΔΕ	23η–24η	40	1,6
ΜΕΡΟΣ Γ: Ο θεσμός των ΣΔΕ και ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός			
Θ.Ε. 12: Ιστορία, θεσμικό πλαίσιο και πρόγραμμα σπουδών των ΣΔΕ	25η–27η	60	2,4
Θ.Ε. 13: Ο ρόλος και το επαγγελματικό προφίλ του εκπαιδευτή στα ΣΔΕ	28η–29η	40	1,6
Θ.Ε. 14: Απόψεις εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών των ΣΔΕ	30η	20	0,8
Θ.Ε. 15: Σχεδιασμός διδακτικής ενότητας και σχεδίου μαθήματος για τα ΣΔΕ	31η–34η	80	3,2
Θ.Ε. 16: Εκπόνηση εκπαιδευτικού προγράμματος έως 20 ωρών για τα ΣΔΕ	35η–40η	120	4,8
Σύνολο	**40 Εβδομάδες**	**800**	**32**

3. ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, ο/η επιμορφούμενος/η θα είναι σε θέση να:

1. Ορίζει την Εκπαίδευση Ενηλίκων και προσδιορίζει τη θέση των ΣΔΕ ως φορέων τυπικής εκπαίδευσης ενηλίκων στο πλαίσιο του Ν. 3879/2010.
2. Αναγνωρίζει τα χαρακτηριστικά, τα κίνητρα και τα εμπόδια του κοινού των ΣΔΕ, δηλαδή των ενηλίκων που δεν ολοκλήρωσαν την υποχρεωτική εκπαίδευση.
3. Αξιοποιεί τις θεωρίες των Freire, Mezirow και Knowles για την άρση αρνητικών αντιλήψεων απέναντι στο σχολείο και την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης.
4. Ανταποκρίνεται σε ζητήματα φύλου, διαπολιτισμικότητας και αναπηρίας μέσα σε ένα ετερογενές τμήμα ΣΔΕ.
5. Διερευνά τις εκπαιδευτικές ανάγκες του τμήματος και υλοποιεί διαδικασία skills gap analysis.
6. Διατυπώνει προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα που συνδέονται με τη λογική των γραμματισμών του προγράμματος σπουδών των ΣΔΕ.
7. Επιλέγει εκπαιδευτικές τεχνικές που υποστηρίζουν τη διαθεματική προσέγγιση και σχεδιάζει Σχέδια Δράσης για τα ΣΔΕ.
8. Εφαρμόζει την περιγραφική αξιολόγηση και τεχνικές αυθεντικής αξιολόγησης, όπως προβλέπεται για τα ΣΔΕ.
9. Διαχειρίζεται τη δυναμική της ομάδας και συμβάλλει στη μείωση της διαρροής των εκπαιδευόμενων.
10. Διαμορφώνει τον εκπαιδευτικό χώρο και παράγει έντυπο και ψηφιακό υλικό, καθώς τα ΣΔΕ δεν διαθέτουν σχολικά εγχειρίδια.
11. Αναγνωρίζει τα βασικά σημεία της ιστορικής εξέλιξης, το θεσμικό πλαίσιο, το πρόγραμμα σπουδών και το επαγγελματικό προφίλ του εκπαιδευτή των ΣΔΕ.
12. Σχεδιάζει διδακτική ενότητα και εκπαιδευτικό πρόγραμμα έως 20 ωρών για τα ΣΔΕ, στο πεδίο της ειδίκευσής του/της.

4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός ακολουθεί τη μεθοδολογία που υποστηρίζει την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως ηλεκτρονική μάθηση. Η διδασκαλία μέσω συστήματος ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης βασίζεται κυρίως στην ασύγχρονη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού και στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων, προκειμένου να εξασφαλιστεί σε μεγάλο βαθμό η αυτονομία του/της εκπαιδευόμενου/ης. Η διανομή του εκπαιδευτικού και υποστηρικτικού υλικού γίνεται σταδιακά, σε εβδομαδιαία βάση, και το υλικό βρίσκεται on-line σε ψηφιακή μορφή.

Οι συμμετέχοντες, μετά την εγγραφή τους στο πρόγραμμα, αποκτούν κωδικούς πρόσβασης σε πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης, στην οποία είναι αναρτημένο το επιμορφωτικό υλικό κατανεμημένο ανά Θ.Ε. Προσφέρεται επίσης η δυνατότητα ανάρτησης υλικού και εργασιών από την πλευρά των επιμορφούμενων προς αξιολόγηση.

Το εκπαιδευτικό υλικό προς μελέτη για κάθε Θ.Ε. αποτελείται από:

- Διαφάνειες που καλύπτουν τα βασικά σημεία του περιεχομένου
- Ένα ή δύο συνοδευτικά κείμενα ειδικών που εμβαθύνουν στο περιεχόμενο
- 3-4 βίντεο μικρής διάρκειας που «φωτίζουν» επιμέρους πτυχές του περιεχομένου
- Ένα test αυτοαξιολόγησης του τι έμαθαν οι εκπαιδευόμενοι, με ερωτήσεις κλειστού τύπου

Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος οι εκπαιδευόμενοι υποστηρίζονται από υπεύθυνο εκπαιδευτή, ο οποίος επιλύει απορίες, τους καθοδηγεί στη μελέτη τους και τους υποστηρίζει στη διαδικασία επιτυχούς ολοκλήρωσης του προγράμματος.

Στο τέλος της κάθε θεματικής ενότητας υπάρχει ένας αριθμός ασκήσεων αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων. Το σύνολο της βαθμολογίας για κάθε θεματική ενότητα είναι 100 βαθμοί (ή το αντίστοιχο στην κλίμακα του 10). **Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται επιτυχής εφόσον οι συμμετέχοντες εφόσον οι συμμετέχοντες συγκεντρώσουν κατά μέσο όρο βαθμολογία μεγαλύτερη της βάσης (50%) σε όλες τις θεματικές ενότητες με την καλύτερη για αυτούς επίδοση**.

Ειδικότερα, η αξιολόγηση περιλαμβάνει:

- Ασκήσεις/test αυτοαξιολόγησης με ερωτήσεις κλειστού τύπου σε κάθε Θ.Ε.
- Εκπόνηση σχεδίου διδακτικής ενότητας (σχεδίου μαθήματος) στο πεδίο ειδίκευσης για τα ΣΔΕ (Θ.Ε. 15), με ανατροφοδότηση από τον εκπαιδευτή και οριστικοποίηση του σχεδιασμού.
- Εκπόνηση και ανάρτηση στην πλατφόρμα εκπαιδευτικού προγράμματος έως 20 ωρών για τα ΣΔΕ (Θ.Ε. 16), με αναλυτικά σχόλια και ανατροφοδότηση από τον εκπαιδευτή.

Οι συμμετέχοντες έχουν συνολικά τρεις (3) προσπάθειες για την επιτυχή ολοκλήρωση κάθε ενότητας. Για την 3η προσπάθεια απαιτείται αίτημα από τον συμμετέχοντα και έγκριση από τον επιστημονικά υπεύθυνο του προγράμματος. Η πρόσβαση στην εκπαιδευτική πλατφόρμα θα είναι δυνατή έως και 40 ημερολογιακές ημέρες μετά την λήξη του προγράμματος. Το ποσοστό των απουσιών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 10% των προβλεπόμενων ωρών εκπαίδευσης.

Δυνατότητα, επιπλέον, χρονικής παράτασης για την εκπλήρωση των εκπαιδευτικών υποχρεώσεων δύναται να εγκρίνεται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του προγράμματος, μετά από αίτημα του συμμετέχοντα, και ενημέρωση του συνεργαζόμενου φορέα (Golearn). Μετά το πέρας έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση του προγράμματος δεν επιτρέπεται καμία επιπλέον ενέργεια (εκπαιδευτική ή οικονομική) από τους συμμετέχοντες.